

Підготовка до повноцінного впровадження зони вільної торгівлі з ЄС

Василь Поворозник
Старший економіст МЦПД

2015 рік – рік економічних реформ та підготовки до повноцінного впровадження економічної частини ПВЗВТ

Ключові завдання для уряду в сфері реформування економіки:

- модернізація економіки
- підвищення конкурентоспроможності української економіки
- створення сприятливих умови для ведення бізнесу та залучення інвестицій.

Ключові реформи:

- реформа державної служби
- боротьба з корупцією
- дерегуляційна реформа
- податкова реформа

Всі заходи, які можна реалізувати протягом 2015 року щодо підготовки до повноцінного впровадження економічної частини ПВЗВТ, можна розбити на три групи:

- **інституційні та інфраструктурні заходи**, що означають створення необхідних державних та громадських органів, координаційних груп, дорадчих органів, діяльність яких передбачена відповідними Директивами ЄС, або покликані сприяти більш якійсній імплементації положень Угоди. діяльності інших органів влади та для співпраці з інституціями ЄС;
- **нормативні заходи**, що передбачають розробку, попереднє обговорення органами влади із заінтересованими сторонами за максимальною участю представників бізнесу та громадськості та подальше прийняття законопроектів, необхідних для гармонізації українського законодавства;
- **інформаційна підтримка**. Розробка централізованої системи моніторингу виконання зобов'язань України та подальше внесення уточнень до плану імплементації із залученням центральних органів виконавчої влади, а також створення центрів інформування бізнесу щодо потенційних можливостей та ризиків.

МЦПД

Міжнародний
Центр
Перспективних
Досліджень

Очікувані заходи в 2015 році в основних секторальних напрямках

Технічні бар'єри в торгівлі, стандартизація, метрологія, акредитація та оцінка відповідності

Ключові завдання:

- подальша розробка нормативної бази для зменшення технічних бар'єрів та усунення юридичних перешкод у торгівлі між сторонами угоди, що сприятиме відкриттю для українських промислових товарів ринку ЄС та інших розвинутих країн світу

Засоби захисту торгівлі

Ключове завдання:

- реалізації інституційних вимог в контексті регулювання спеціальних заходів для захисту національного товаровиробника, зокрема створення на рівні експертів Діалогу з питань торговельних заходів у якості форуму з питань співробітництва у сфері торговельних заходів

Санітарні та фіто-санітарні заходи

Ключове завдання —

- закласти нормативний фундамент для подальшого проведення реформ у сільському господарстві та харчовій промисловості. Інституційні та законодавчі зміни повинні забезпечити створення системи стандартів та ефективного механізму контролю за продукцією

Це передбачає:

- створення компетентного органу з регулювання санітарних та фіто-санітарних заходів
- розробка комплексної стратегії, яка визначатиме необхідні законодавчі зміни з питань захисту здоров'я та життя людей, тварин, рослин, безпечності харчових продуктів та кормів, удосконалення державного контролю за здоров'ям та безпечністю харчових продуктів та кормів, тощо
- забезпечення інформаційного супроводу серед бізнесу та населення щодо майбутніх змін, які стосуються санітарних та фіто-санітарних заходів
- врегулювання питання маркування харчових продуктів відповідно до законодавства ЄС шляхом прийняття відповідного закону

Митні питання та сприяння торгівлі

Ключові завдання — митна реформа, яка повинна містити наступні елементи:

- скорочення часу митного оформлення товарів, спрощення процедур декларування товарів та автоматизацію митної справи
- розроблення механізму забезпечення можливості надання громадської оцінки керівникам митних органів з боку бізнес-спільноти та представників громадськості
- розробка та закріплення на законодавчому рівні концепції «Єдиного вікна»
- розробка і впровадження єдиної транзитної процедури при перетині товарами кордону з ЄС
- запровадження ефективної системи обміну інформацією між митними органами та компаніями
- створення у структурі митних органів підрозділів митного пост-аудиту та посилення ролі відповідного напрямку роботи митних органів
- створення системи оперативного реагування на випадки порушень в зоні діяльності митниць;
- забезпечення ефективного здійснення «громадського контролю»
- вжиття заходів, направлених на недопущення та профілактику корупційних проявів серед працівників митних органів

Заснування підприємницької діяльності, торгівля послугами, електронна комерція

Ключові завдання:

- внесення змін до законодавства для поступової гармонізації українського законодавства з європейським щодо створення та функціонування дочірніх компаній, філій та представництв юридичних осіб
- розробка Стратегії розвитку підприємництва, яка би враховувала всі вимоги УА та забезпечувала розуміння майбутніх законодавчих та інституційних змін, що стосуватимуться підприємницького середовища
- реформа судово-правоохоронної системи, котра буде в повній мірі забезпечувати захист права власності як вітчизняних підприємців, так і закордонних партнерів
- активний інформаційна робота державних органів з метою ознайомлення вітчизняного бізнес-середовища із правилами реєстрації та функціонування підприємств у країнах ЄС, для того щоб останні могли максимально прорахувати майбутні ризики та визначити заходи їх мінімізації
- приведення у відповідність переліку професій та рівня кваліфікацій міжнародному ринку праці. Основною метою здійснення реформ на ринку праці має бути розширення можливостей у наданні послуг трудовим мігрантам
- створення дорожньої карти реформ транспортної галузі, зокрема, щодо регулювання міжнародного морського транспорту – на наближення адміністративних, технічних та інших норм; авіаційного транспорту – на забезпечення скоординованого розвитку та прогресивної лібералізації перевезень
- прийняття закону «Про електронну комерцію», який має забезпечити законодавче регулювання електронної торгівлі, та забезпечення його активною інформаційною підтримкою

Поточні платежі та рух капіталу

Ключові завдання:

- дерегуляція валютного контролю та ухвалення нового закону про валютне регулювання Україна повинна забезпечити основу для вільного руху капіталів між Україною та ЄС
- приведення вітчизняного законодавства щодо процесів злиття і поглинання учасників фінансового ринку до вимог європейського законодавства, що дозволить прискорити процедури консолідації, спростити операційний та юридичний процес консолідації та вирішити проблеми захисту прав вкладників, позичальників, інвесторів та платників податку
- розробка законодавчої бази для розширення спектру фінансових інструментів, доступних для використання учасниками вітчизняного фінансового ринку
- проведення докапіталізації комерційних банків і консолідацію банківської системи, що підвищить її загальну стійкість та конкурентоздатність, боротьбу з поганими активами

Державні закупівлі

Ключові завдання:

- підвищення прозорості вітчизняних закупівель та відкриття доступу для постачальників та надавачів послуг з ЄС
- проведення профільними органами навчальних курсів для органів місцевого самоврядування органами влади з закупівельної діяльності щодо використання закону «Про здійснення державних закупівель»
- розробка проектів нормативно-правових актів з метою реалізації базових положень Директиви 2004/18/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 31.03.2004 про координацію порядку надання державних контрактів щодо виконання робіт, постачання товарів та надання послуг
- проведення електронних торгів у 2015 році, що допоможе пришвидшити процес та зменшити затрати на проведення закупівельних процедур, апробація використання електронних торгів на низьковартісних товарах та послуг, де можливий збій у функціонуванні системи торгів не призведе до зупинки роботи або створення загрози життю та здоров'ю людей

Інтелектуальна власність

Ключові завдання:

- реформа Державної служби інтелектуальної власності, зокрема щодо перегляду функцій та прозорості роботи, удосконалення адміністративного співробітництва між відповідними органами з країнами ЄС.
- розробка дорожньої карти реформи, спрямованої на адаптацію законодавства України у сфері інтелектуальної власності до права ЄС та положень Угоди про Асоціацію, а вже на її основі – розробка законопроектів та змін до чинних законів, які регулюють дану сферу

Конкуренція

Ключові завдання:

- спрощення системи контролю за концентраціями
- удосконалення процедури розгляду АМКУ справ щодо порушення законодавства про захист економічної конкуренції
- розроблення та запровадження нових методик калькуляції штрафних санкцій за порушення, що накладаються АМКУ, забезпечення простоти та прозорості механізму накладання штрафів
- налагодження співпраці замовників тендерів з АМКУ як органом оскарження, та оприлюднення всіх рішень АМКУ за справами стосовно суб'єктів господарювання з метою забезпечення прозорості у його діяльності

Енергетика

Ключові завдання:

- реформування газового та електроенергетичного ринків відповідно до вимог Третього енергетичного пакета, зокрема проведення комплексної реорганізації НАК «Нафтогаз України» та сертифікації оператора ГТС з метою відокремлення діяльності з видобування, транспортування, зберігання та постачання природного газу та забезпечення прозорого і безперешкодного доступу до газотранспортної інфраструктури
- відхід від перехресного субсидування на енергоносії
- фіксація чітких заходів на законодавчому рівні, що стримуватимуть монополізм на енергетичному ринку
- зобов'язання підприємств-монополістів оприлюднювати інформацію про свою діяльність щодо інвестиційних програм, тарифів, вартості товарів і послуг та їх відповідності встановленим нормам
- активна участь України в міжнародних ініціативах прозорості з метою досягнення відповідності стандартам ініціативи прозорості видобувних галузей EITI

Транспарентність

Ключові завдання:

- розширення та якісне покращення онлайн-сервісів для всіх верств населення, забезпечення онлайн-доступу до публічної інформації, зокрема щодо бюджетів та програмних документів
- проведення публічних консультацій, які повинні стати невід'ємним елементом процесу прийняття рішень органами влади з використанням інформаційно-комунікаційних технологій
- розробка концепції оброблення інформаційних запитів із специфічних питань створення ЗВТ, що стосуються заходів загального застосування, з визначенням відповідального за ці питання конкретного органу влади

Торгівля та сталий і гармонійний розвиток

Ключове завдання:

- запровадження системного міжнародного просування українських виробників, в тому числі через міжнародні виставки, та України як зовнішнього виробничого майданчика для глобальних ринків та науково-дослідницької платформи для багатонаціональних високотехнологічних корпорацій

Врегулювання суперечок

Ключове завдання:

- проведення інформаційної діяльності, спрямованої на ознайомлення представників бізнесу з можливостями врегулювання спорів, а також проведення публічних консультацій щодо затвердження списку арбітрів, які будуть делеговані до Комітету з питань торгівлі